

۱۵۴۱ مجتمع آموزش عالی امام خمینی

سرشناسه:	شورچه، عبدالحسین، ۱۳۶۲-
عنوان و نام پدیدآور:	کرسی نظریه پردازی تفسیر موضوعی میان رشته‌ای قرآن کریم / عبدالحسین شورچه.
مشخصات نشر:	قم: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی، ۱۳۹۷.
مرجع تولید:	مجتمع آموزش عالی امام خمینی
مشخصات ظاهری:	ص: ۳۳۶؛ ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س. م.
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۴۲۹-۵۶۶-۶
وضعیت فهرست نویسی:	فیبا
موضوع:	تفاسیر شیعه -- قرن ۱۴ -- نقد و تفسیر
موضوع:	Qur'an -- Shiite hermeneutics -- 20th century -- Criticism & interpretation
موضوع:	تفاسیر شیعه -- قرن ۱۴ -- مقاله‌ها و خطابه‌ها
موضوع:	Qur'an -- Shiite hermeneutics -- 20th century -- Addresses, essays, lectures
موضوع:	تفاسیر -- مطالعات تطبیقی
موضوع:	Qur'an -- Commentaries -- Comparative studies
موضوع:	قرآن و علوم؛ Qur'an and science
شناسه افزودن:	جامعه المصطفی العالمية، مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی
رده بندی کنگره:	۱۳۹۷ ک۴۴۹ ش/۹۸ BP
رده بندی دیویی:	۲۹۷/۱۷۹
شماره کتابشناسی ملی:	۵۵۱۹۳۱۴

کرسی نظریه پردازی تفسیر موضوعی میان رشته‌ای قرآن کریم

به کوشش: عبدالحسین شورچه

زیر نظر: محمدعلی رضایی اصفهانی

چاپ اول: ۱۳۹۷ ش / ۱۴۴۰ ق

ناشر: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی

● چاپ: نارنجستان ● قیمت: ۴۱۰۰۰۰ ریال ● شمارگان: ۵۰۰ نسخه

● ایران، قم، خیابان معلم غربی (حجتیه)، نیش کوچه ۱۸

تلفن: +۹۸ ۲۵ ۳۷۸۳۶۱۱۳۴ دورنگار: داخلی ۰۱۰۵-۳۷۸۳۹۳۰۹

● ایران، قم، بلوار محمدامین، سه راه سالاریه. تلفن: +۹۸ ۲۵ ۳۲۱۳۳۱۰۶

 <http://buy-pub.miu.ac.ir>

 @pub_almostafa

● ناظر گرافیک: مسعود مهدوی
● ناظر چاپ: نعمت‌الله یزدانی
● صفحه‌آرا: سید محسن عمادی مجد

● مدیر انتشارات: سید اباذر هاشمی هریکندنی
● مدیر تولید: جعفر قاسمی ابهری
● ناظر فنی: محمد باقر شکر

کرسی نظریه پردازی تفسیر موضوعی میان رشته‌های قرآن کریم

به کوشش:

عبدالحسین شورچه

زیر نظر:

محمدعلی رضایی اصفهانی

مجتمع آموزش عالی
امام خمینی رحمته الله علیه

سخن ناشر

با پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی و در عصر جهانی شدن ارتباطات، پرسش‌ها و چالش‌های نوینی در حوزه علوم انسانی فرا روی اندیشمندان مسلمان قرار گرفت که همه به نوعی برخاسته از مسئولیت دشوار حکومت در این عصر است؛ دورانی که پای بندی به دین و سنت در مدیریت همه جانبه کشورها بسیار چالش برانگیز می نماید. از این رو مطالعات و پژوهش‌های به روز، جامع، منسجم و کاربردی در حوزه دین، بر اساس معیارهای معتبر جهانی و عمق و اصالت اندیشه‌های ناب، بایسته و ضروری است و جلوگیری از انحرافات فکری و تربیتی پژوهندگان حوزه دین، مهم و مورد عنایت تمامی بنیان‌گذاران این شجره طیبه، به ویژه معمار بزرگ انقلاب اسلامی، امام خمینی علیه السلام و مقام معظم رهبری (دام ظلّه العالی) می باشد. «جامعة المصطفی علیه السلام العالمية» برای تحقق این رسالت خطیر و در مسیر نشر معارف ناب محمدی علیه السلام «مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی علیه السلام» را تأسیس کرده است.

در پایان لازم می دانیم تلاش همه عزیزانی را که در نشر این کتاب سهمی داشته اند، سپاس گزارده، ارباب فضل و معرفت را به یاری بخوانیم تا ما را از دیدگاه‌های سازنده خویش بهره مند سازند.

مرکز بین المللی

ترجمه و نشر المصطفی علیه السلام

مقدمه معاون پژوهش

مجتمع آموزش عالی امام خمینی رحمته الله علیه

﴿فَبَشِّرْ عِبَادِ * الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ﴾^۱

راه‌اندازی کرسی‌های نقد و نظریه‌پردازی و آزاد اندیشی از جمله موضوعات بنیادی و مبنایی است که رهبر انقلاب از همان سال‌های آغازین دهه هشتاد در پاسخ به نامه جمعی از فضلاء حوزه علمیه قم مورد توجه قرار دادند و در مناسبت‌های مختلفی که با استادان، دانشجویان و طلاب و فضلاء حوزه و دانشگاه دیدار داشتند، اهمیت این موضوع را تبیین و بر اجرای آن تأکید می‌کردند. متأسفانه این مطالبه رهبری، با وجود پیشینه ارزشمند نقد و آزاد اندیشی در حوزه‌ها که مراکز کهن و قدیمی جامعه ما هستند، چنان که باید، دنبال نشد؛ تا آن جا که به تازگی در دیدار نخبگان از آن گلایه کردند. در بخشی از فرمایشات معظم له حفظه الله آمده است:

«باید تولید نظریه و فکر، تبدیل به یک ارزش عمومی در حوزه و دانشگاه شود و در قلمروهای گوناگون عقل‌نظری و عملی، از نظریه‌سازان، تقدیر به عمل آید و به نوآوران، جایزه داده شود و سخنانشان

شنیده شود تا دیگران نیز به خلاقیت و اجتهاد، تشویق شوند. باید ایده‌ها در چارچوب منطق و اخلاق و در جهت رشد اسلامی با یکدیگر رقابت کنند و مصاف دهند تا جهان اسلام، اعاده هویت و عزت کند و ملت ایران به رتبه‌ای جهانی که استحقاق آن را دارد بار دیگر دست یابد. من بر پیشنهاد شما می‌افزایم که این ایده، چه در قالب مناظره‌های قانونمند و توأم با امکان داوری و با حضور هیئت‌های داوری علمی و چه در قالب تمهید فرصت برای نظریه‌سازان و سپس نقد و بررسی ایده آنان توسط نخبگان فن و در محضر وجدان علمی حوزه و دانشگاه، تنها محدود به برخی قلمروهای فکر دینی یا علوم انسانی و اجتماعی نیز نماند؛ بلکه در کلیه علوم و رشته‌های نظری و عملی (حتی علوم پایه و علوم کاربردی و...) و در جهت حمایت از کاشفان و مخترعان و نظریه‌سازان در این علوم و در فنون و صنایع نیز چنین فضایی پدید آید». (۸۱/۱۱/۱۶)

معاونت پژوهش مجتمع آموزش عالی امام خمینی رحمته‌الله علیه در راستای اقدام عملی به مطالبه مقام معظم رهبری (دام توفیقه) با حمایت هیئت کرسی‌های سازمان مرکزی، برنامه‌ریزی و اجرای کرسی‌های نظریه‌پردازی علمی را در دستور کار خود قرار داده است. متن حاضر گزارش فرایند اجرایی که حاصل تلاش چندین ساله طراح محترم جناب حجت الاسلام و السلمین دکتر رضایی اصفهانی، دبیر علمی کرسی، جناب حجت الاسلام والمسلمین دکتر علوی مهر، مدیر اداره امور پژوهشی، جناب مستطاب خان بابا، مدرسه عالی قرآن و حدیث و حمایت‌های ریاست محترم مجتمع می‌باشد.

معاون پژوهش مجتمع آموزش عالی امام خمینی رحمته‌الله علیه

رسول عبداللّهی

فهرست

مقدمه نظریه پرداز ۱۵

مقدمه مؤلف ۱۷

بخش اول: طرح نامه های کرسی

۱. طرح نامه اولیه ۲۱

طرح نامه ویژه کرسی های نظریه پردازی ۲۱

ضمیمه شماره یک آیین نامه برگزاری کرسی های نظریه پردازی، نقد و مناظره ۲۱

۲. طرح نامه ویرایش دوم ۳۱

طرح نامه ویژه کرسی های نظریه پردازی ۳۱

ضمیمه شماره یک آیین نامه برگزاری کرسی های نظریه پردازی، نقد و مناظره ۳۱

۱. شرح مختصر نظریه پیشنهادی ۳۳

۲. شرح اصطلاحات و مفاهیم ابداعی به کاررفته در نظریه ۳۵

۳. گزارش فرایند تکوین، تطور و تکامل نظریه ۳۶

۴. دیدگاه امین خولی: (متولد ۱۸۹۵م - متوفی ۱۹۶۶م) ۴۲

۵. دیدگاه غزالی (معاصر، زنده در سال ۱۴۱۵ق در قاهره) ۴۳

۶. روش شما در دستیابی به نظریه: (در مورد این عنوان دو تعلق وجود دارد از این رو

دو پاسخ ارائه می شود) ۴۵

۷. کارکردها و دستاورد نظریه (آثار علمی و کاربردی مترتب بر آن) ۴۵

۸. توضیح اجمالی ادله و شواهد نظریه ۴۶

۹. مختصات کتاب یا مقاله که نظریه در آن توضیح داده شده است ۴۷
۱۰. ارجاعات دیگران به نظریه (با ذکر نشانی موارد) ۴۸
۱۱. نقدهای نوشته شده بر نظریه (با ذکر نشانی موارد) ۴۸
۱۲. مدارک اقبال و پذیرش جامعه علمی به نظریه (در صورت وجود) ۴۸
۱۳. نکات دیگری که ذکر آن را لازم می‌دانید ۴۹
۱۴. چکیده نظریه در ۱۰۰ کلمه به همراه واژگان کلیدی ۴۹
۳. طرح‌نامه سوم اصلاح شده بعد از پیش‌اجلاس ۵۳
- طرح‌نامه ویژه کرسی‌های نظریه‌پردازی ۵۳
- ضمیمه شماره یک آیین‌نامه برگزاری کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره ۵۳
۱. شرح مختصر نظریه پیشنهادی ۵۵
۲. شرح اصطلاحات و مفاهیم ابداعی به کاررفته در نظریه ۵۷
۳. گزارش فرایند تکوین، تطور و تکامل نظریه ۵۸
۴. توضیح مختصر پیش‌فرض‌ها و مبانی نظری ۵۹
۵. اشتراکات و افتراقات نظریه با نظریه‌های رقیب و موجود ۶۰
۶. روش شما در دستیابی به نظریه: (در مورد این عنوان دو تملقی وجود دارد از این رو دو پاسخ ارائه می‌شود) ۶۸
۷. کارکردها و دستاورد نظریه (آثار علمی و کاربردی مترتب بر آن) ۶۸
۸. توضیح اجمالی ادله و شواهد نظریه ۶۹
۹. مختصات کتاب یا مقاله که نظریه در آن توضیح داده شده است ۷۰
۱۰. ارجاعات دیگران به نظریه (با ذکر نشانی موارد) ۷۱
۱۱. نقدهای نوشته شده بر نظریه (با ذکر نشانی موارد) ۷۱
۱۲. مدارک اقبال و پذیرش جامعه علمی به نظریه (در صورت وجود) ۷۱
۱۳. نکات دیگری که ذکر آن را لازم می‌دانید ۷۲
۱۴. چکیده نظریه در ۱۰۰ کلمه به همراه واژگان کلیدی ۷۳
۴. طرح‌نامه نهایی (اصلاح شده بعد از اجلاس کرسی نظریه‌پردازی) ۷۷
- طرح‌نامه ویژه کرسی‌های نظریه‌پردازی ۷۷

فهرست ۹

- ضمیمه شماره یک آیین نامه برگزاری کرسی های نظریه پردازی، نقد و مناظره..... ۷۷
۱. شرح مختصر نظریه پیشنهادی..... ۷۹
 ۲. شرح اصطلاحات و مفاهیم ابداعی به کاررفته در نظریه..... ۸۱
 ۳. گزارش فرایند تکوین، تطور و تکامل نظریه..... ۸۲
 ۴. توضیح مختصر پیش فرض ها و مبانی نظری..... ۸۳
 ۵. اشتراکات و افتراقات نظریه با نظریه های رقیب و موجود..... ۸۴
 ۶. روش شما در دستیابی به نظریه: (در مورد این عنوان دو تعلق وجود دارد از این رو دو پاسخ ارائه می شود)..... ۹۴
 ۷. کارکردها و دستاورد نظریه (آثار علمی و کاربردی مترتب بر آن)..... ۹۵
 ۸. توضیح اجمالی ادله و شواهد نظریه..... ۹۵
 ۹. مختصات کتاب یا مقاله که نظریه در آن توضیح داده شده است..... ۹۶
 ۱۰. ارجاعات دیگران به نظریه (با ذکر نشانی موارد)..... ۹۷
 ۱۱. نقدهای نوشته شده بر نظریه (با ذکر نشانی موارد)..... ۹۷
 ۱۲. مدارک اقبال و پذیرش جامعه علمی به نظریه (در صورت وجود)..... ۹۷
 ۱۳. نکات دیگری که ذکر آن را لازم می دانید..... ۹۸
 ۱۴. مثال هایی از شیوه مطالعات موضوعی میان رشته ای قرآن و علوم انسانی .. ۹۹
 ۱۵. چکیده نظریه در ۱۰۰ کلمه به همراه واژگان کلیدی..... ۱۰۵

بخش دوم: جلسات کرسی

۱. گزارش جلسه اول کرسی نظریه پردازی تفسیر موضوعی میان رشته ای ۱۳۹۴/۹/۲۵ .. ۱۱۱
- گزارش فعالیت مدیر جلسه ۱۳۹۴/۹/۲۵..... ۱۱۶
- متن پیش نشست جلسه اول کرسی نظریه پردازی تفسیر موضوعی میان رشته ای . ۱۱۷
۱. نظرات استاد بهجت پور (ناقد)..... ۱۵۴
۲. نظرات استاد فاکر مبیندی (ناقد)..... ۱۵۸
۳. نظرات دکتر بی آزار شیرازی (ناقد)..... ۱۵۹
۴. پاسخ دکتر رضایی به نظرات حجت الاسلام والمسلمین دکتر بی آزار شیرازی ۱۶۰

۵. پاسخ دکتر رضایی به نظرات حجت الاسلام والمسلمین استاد بهجت پور. ۱۶۱۰
۶. پاسخ دکتر رضایی به نظرات حجت الاسلام والمسلمین استاد فاکر میبیدی ۱۶۳
۲. گزارش کرسی تفسیر موضوعی میان‌رشته‌ای (مرحله دوم)..... ۱۶۷
- متن کرسی نظریه‌پردازی مرحله دوم (۵/۱۱/۱۳۹۵)..... ۱۶۸
۱. سخنان دبیر جلسه: حجت الاسلام والمسلمین دکتر حسین علوی مهر..... ۱۶۸
۲. سخنان نظریه‌پرداز: حجت الاسلام والمسلمین دکتر محمدعلی رضایی اصفهانی..... ۱۶۹
۳. سخنان ناقدان محترم..... ۱۷۶
- الف) سخنان حجت الاسلام والمسلمین آقای دکتر سعیدی روشن..... ۱۷۶
- ب) سخنان حجت الاسلام والمسلمین آقای دکتر فاکر میبیدی..... ۱۸۰
- ج) سخنان حجت الاسلام والمسلمین آقای دکتر بهجت پور..... ۱۸۳
۴. سخنان حاضران در جلسه..... ۱۸۸
- الف) آقای دکتر بهروز لک..... ۱۸۸
- ب) آقای امینی تهرانی..... ۱۸۹
۵. پاسخ نظریه‌پرداز..... ۱۸۹
- حجت الاسلام والمسلمین دکتر رضایی اصفهانی..... ۱۸۹
۶. دیدگاه‌های داوران..... ۱۹۸
- حجت الاسلام والمسلمین آقای دکتر قدسی..... ۱۹۸
- جمع‌بندی دبیر جلسه حجت الاسلام والمسلمین آقای دکتر علوی مهر..... ۲۰۰
- پاسخ نظریه‌پرداز حجت الاسلام والمسلمین آقای دکتر رضایی اصفهانی..... ۲۰۰
- اصلاحات و توضیحات نظریه‌پرداز (مرحله دوم)..... ۲۰۱
۳. مرحله سوم و نهایی جلسه کرسی..... ۲۱۷
- پاسخ اجمالی به سؤال و پیشنهاد جلسه کرسی (تفاوت با تفسیر موضوعی شهید صدر و آوردن مثال‌های جدید)..... ۲۱۷
- تفاوت تفسیر موضوعی شهید صدر با مطالعات موضوعی (نظریه‌پرداز)..... ۲۱۷
- مثال‌هایی از شیوه مطالعات موضوعی میان‌رشته‌ای قرآن و علوم انسانی..... ۲۲۲

بخش سوم: مقالات علمی پژوهشی مرتبط با کرسی

۱. مقاله شیوه‌های تفسیر موضوعی قرآن (با تأکید بر تبیین شیوه تفسیر موضوعی میان‌رشته‌ای) ۲۳۱
- مفهوم‌شناسی ۲۳۲
- پیشینه ۲۳۳
- اقسام تفسیر موضوعی قرآن ۲۳۴
۱. تحقیق موضوعی درون قرآنی (تفسیر موضوعی سنتی) ۲۳۴
- الف) پیشینه و دلایل ۲۳۴
- ب) کاربردها ۲۳۵
- ج) قلمرو و محدودیت‌ها ۲۳۶
- د) آسیب‌ها ۲۳۷
- ه) فرایند تفسیر موضوعی ۲۳۸
۲. تفسیر موضوعی برون قرآنی ۲۴۰
۳. تفسیر موضوعی تطبیقی قرآن (yduits evitarapmoc) ۲۴۱
- دامنه تطبیق ۲۴۲
۱. مطالعات تطبیقی بین قرآن و کتب مقدس ۲۴۴
۲. مطالعات تطبیقی بین شیعه و مذاهب اهل سنت ۲۴۵
- پیشینه ۲۴۸
- فرایند مطالعات میان‌رشته‌ای ۲۵۲
۱. کثرت‌گرایی مبتنی بر برنامه مکانیکی ۲۵۲
۲. کثرت‌گرایی مبتنی بر برنامه دینامیکی ۲۵۳
- قلمرو و محدودیت‌ها ۲۵۴
- نمونه تفسیر موضوعی میان‌رشته ۲۵۵
- مبانی مباحث میان‌رشته‌ای ۲۵۷
۱. جواز و حجیت تفسیر علمی ۲۵۷
۲. ممنوعیت کاربرد غیرعلم و علمی در تفسیر آیات ۲۵۸

۳. گستره و قلمرو قرآن و علوم ۲۵۹
۴. قرآن و علم، رابطه سازگارانه دارند ۲۶۰
۵. تعارض واقعی بین قرآن و علم وجود ندارد ۲۶۰
۶. هدف اساسی قرآن هدایت به سوی خداست (نه بیان مطالب علوم) ۲۶۱
- آسیب‌های کلی تفسیرهای موضوعی قرآن ۲۶۲
۱. تقطیع و غفلت از قرائن ۲۶۲
۲. اقدام به تفسیر موضوعی بدون تمرین تفسیر ترتیبی ۲۶۳
۳. تحمیل دیدگاه‌ها بر قرآن ۲۶۳
۲. مقاله روش‌شناسی مطالعات میان‌رشته‌ای در تفسیر قرآن ۲۶۷
- طرح مسئله ۲۶۷
- پیشینه ۲۶۸
- تقسیم مطالعات قرآنی به میان‌رشته‌ای و تک رشته‌ای ۲۷۱
۱. روش تحقیق تک رشته‌ای ۲۷۱
۲. روش تحقیق میان‌رشته‌ای (interdisciplinary study) ۲۷۲
- الف) کثرت‌گرایی مبتنی بر برنامه مکانیکی ۲۷۳
- ب) کثرت‌گرایی مبتنی بر برنامه دینامیکی ۲۷۴
- قلمرو و محدودیت‌ها ۲۷۴
- مبانی مباحث میان‌رشته‌ای ۲۷۶
۱. جواز و حجیت تفسیر علمی ۲۷۶
۲. ممنوعیت کاربرد غیرعلم و علمی در تفسیر آیات ۲۷۷
۳. گستره و قلمرو قرآن و علوم ۲۷۸
۴. قرآن و علم، رابطه سازگارانه دارند ۲۷۹
۵. تعارض واقعی بین قرآن و علم وجود ندارد ۲۷۹
۶. هدف اساسی قرآن هدایت به سوی خداست (نه بیان مطالب علوم) ۲۸۱
- شیوه‌های اجرای مباحث بین رشته‌ای ۲۸۲
- قواعد اجرای مباحث بین رشته‌ای ۲۸۲

۲۸۶ معیارهای مباحث میان‌رشته‌ای یا تفسیر علمی معتبر.....
۲۸۶ کارکردهای مباحث رشته‌ای
۲۸۶ ۱. فهم بهتر آیات قرآن و تفسیر روزآمد قرآن کریم.....
۲۸۶ ۲. پاسخ به پرسش‌های نوآمد
۲۸۶ ۳. نظریه‌پردازی‌های علمی قرآن (جهت‌دهی به مبانی علوم انسانی و موضوع‌سازی برای علوم)
۲۸۷ ۴. اعجاز علمی قرآن
۲۸۸ موانع و آفات مباحث میان‌رشته‌ای
۲۸۹ توضیحات
۲۹۳ ۳. مقاله روش‌شناسی مطالعات تطبیقی در تفسیر قرآن
۲۹۳ مقدمه
۲۹۴ روش تحقیق تطبیقی و غیرتطبیقی در مطالعات قرآنی
۲۹۴ ۱. روش تحقیق غیرتطبیقی
۲۹۵ ۲. روش تحقیق تطبیقی (comparative study)
۲۹۶ ۳. دامنه تطبیق
۲۹۷ پیشینه، حوزه‌ها و کاربردهای تحقیقات تطبیقی در مطالعات قرآنی.....
۲۹۸ ۱. مطالعات تطبیقی بین قرآن و کتب مقدس
۲۹۹ ۲. مطالعات تطبیقی بین شیعه و مذاهب اهل سنت
۳۰۰ ۳. مطالعات تطبیقی بین قرآن و علوم
۳۰۵ آسیب‌شناسی مطالعات تطبیقی
۳۰۵ ۱. خلط اسرائیلیات با تفسیر قرآن
۳۰۵ ۲. برانگیختن اختلافات بین مسلمانان در اثر تعصبات مذهبی
۳۰۶ ۳. تحمیل نظریه‌های علمی اثبات نشده بر قرآن
۳۰۶ مبانی مباحث تطبیقی
۳۰۶ ۱. جواز و حجیت تفسیر علمی
۳۰۷ ۲. ممنوعیت کاربرد غیرعلم و علمی در تفسیر آیات

۳۰۸	۳. گستره و قلمرو قرآن و علوم
۳۰۹	رابطه قرآن و علم رابطه سازگارانه دارند
۳۱۰	۱. تعارض واقعی بین قرآن و علم وجود ندارد
۳۱۱	۲. هدف اساسی قرآن هدایت به سوی خداست (نه بیان مطالب علوم)
۳۱۲	شیوه‌های اجرای مباحث تطبیقی قرآن و علوم
۳۱۲	قواعد اجرای مباحث تطبیقی قرآن و علوم
۳۱۶	معیارهای مباحث میان‌رشته‌ای یا تفسیر علمی معتبر
۳۱۷	کارکردهای مباحث رشته‌ای
۳۱۷	۱. فهم بهتر آیات قرآن و تفسیر روزآمد قرآن کریم
۳۱۸	۲. پاسخ به پرسش‌های نوآمد
	۳. نظریه‌پردازی‌های علمی قرآن (جهت‌دهی به مبانی علوم انسانی و
۳۱۸	موضوع‌سازی برای علوم)
۳۱۹	۴. اعجاز علمی قرآن
۳۲۰	موانع و آفات مباحث میان‌رشته‌ای
۳۲۰	توضیحات

بخش چهارم: احکام و مصوبات

۳۲۷	ابلاغیه برگزاری کرسی از دبیرخانه کرسی‌های نظریه‌پردازی
۳۲۸	نظر داوران جلسه اول
۳۳۱	نظر داوران در مورد اجلاس مرحله دوم
۳۳۴	نتیجه نهایی (تصویب نظریه)

مقدمه نظریه پرداز

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّذِي هِيَ أَقْوَمُ﴾^۱

یکی از الطاف الهی که شامل بنده کرده است خدمت‌گزاری به ساحت مقدس قرآن کریم بود که بخشی از این خدمت، در مباحث میان‌رشته‌ای قرآن و علوم صورت گرفت. این مطالعات میان‌رشته‌ای حدود ۲۶ سال (۱۳۹۶ش - ۱۳۷۰ش) طول کشید تا نظریه در باب تفسیر موضوعی میان‌رشته‌ای قرآن و علوم متولد شد.

این نظریه در سال ۱۳۹۳ش به کرسی نقلی دبیرخانه کرسی‌های نظریه‌پردازی کشور ارسال شد و ۴ سال طول کشید تا بعد از طی مراحل و برگزاری جلسات متعدد به تأیید نهایی رسید.

خدا را بر این نعمت شاکریم و از همه کسانی که در این مدت با ما به صورت‌های مختلف یاری کردند تشکر می‌کنیم. به‌ویژه از هیئت داوران و ناقدان کرسی و مسئولان جامعه المصطفی سَلَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ العالمیه به‌ویژه دبیر محترم کرسی (حجت‌الاسلام والمسلمین حسین علوی مهر) و رئیس دبیرخانه کرسی‌ها (حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر عبدالحسین

خسروپناه) و همکاران مدرسه عالی قرآن و حدیث تشکر می‌کنم.
امید است این نظریه بتواند راهکاری برای حل مطالعات قرآن و علوم
به‌ویژه در تولید علم در حوزه قرآن و علوم انسانی باشد و در آینده به‌وسیله
دانشمندان این رشته راه تکمیل و کمال را بییماید.

والحمد لله الرب العالمین

قم - ۱۳۹۷/۵/۹

محمدعلی رضایی اصفهانی

مقدمه مؤلف

کرسی نظریه‌پردازی «شیوه مطالعات موضوعی میان‌رشته‌ای تفسیر قرآن و علوم» که حاصل بیست سال فعالیت علمی و مطالعات قرآنی استاد ارجمند حضرت حجت‌الاسلام و المسلمین دکتر رضایی اصفهانی است، بعد از این‌که از سوی هیئت کرسی‌های نظریه‌ابلاغ شد، از سال ۱۳۹۴ روند برگزاری پیش‌کرسی و نیز کرسی اصل هماهنگ شروطی سه جلسه نهایتاً در سال ۱۳۹۶ جلسه نهایی برگزار گردید و کرسی نظریه‌پردازی «شیوه مطالعات موضوعی میان‌رشته‌ای تفسیر قرآن و علوم» به تصویب رسید.

در تمام مدت اجرای کرسی افتخار داشتم همراه نظریه‌پرداز محترم باشم و شاهد و ناظر بودم که زحمات زیادی کشیده شد تا یک نظریه به عنوان یک قدم علمی به ثمر بنشیند و اینک افتخار دارم که اندوخته خود را در قالب کتاب کرسی نظریه‌پردازی تفسیر موضوعی میان‌رشته‌ای در اختیار علاقه‌مندان به علم قرار دهم.

عبدالحسین شورچه

۱۳۹۷/۱۰/۲۵